

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

शास्त्र - द्वितीयवर्षम् - पञ्चमपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - .....विषयः - .....

अध्येतुः नाम - .....पञ्जीकरणसंख्या - .....

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु ।
शुभकामनाः ॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः .....

शास्त्री - द्वितीयवर्षम् - पञ्चमपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः - साहित्यदर्पणः (6-9 परिच्छेदाः) (100 अङ्काः)

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. दृश्यं काव्यं कुत्र भवति?
2. रूपकाणि कति?
3. गर्भाङ्कस्य किं लक्षणम्?
4. भारतीवृत्तिः का?
5. प्रस्तावनायाः किं लक्षणम्?
6. आधिकारिकं वस्तु कुत्र भवति?
7. अर्थोपक्षेपकाः के सन्ति?
8. अर्थप्रकृतयः कस्य सिद्धिहेतवः?
9. पताकायाः किं लक्षणम्?
10. प्राप्याशा कुत्र भवति?
11. प्रतिमुखसन्धेः किं लक्षणम्?
12. मुखसन्धेः कति भेदाः के च ते?
13. सामदानादि किमुच्यन्ते?
14. कैशिकीवृत्तिः कस्मिन् रसे भवति?
15. स्वगतस्य किं लक्षणम्?
16. पद्यस्य किं लक्षणम्?
17. खण्डकाव्यं कुत्र भवति?
18. अप्रतीतदोषस्य किं लक्षणं किञ्चोदाहरणम्?
19. 'मुञ्चं मानं हि मानिनि' अत्र को दोषः कथं च?
20. दुष्क्रमस्योदाहरणं किमस्ति?
21. निहितार्थाप्रयुक्तौ कुत्र न दोषौ?

22. कुत्र सर्वेषां दोषाणां दोषता नैव?
23. विश्वनाथेन कति गुणाः स्वीकृताः?
24. रीतिः कतिविधा, काश्च ताः?
25. वामनेन उदारतागुणस्य किं लक्षणं कृतम्?

खण्डः – ख

प्रश्नाः – पञ्च समाधेयाः

अङ्काः – 05 X 08 = 40

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकप्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. नाटकस्य लक्षणं निरूपयत।
2. प्रस्तावनायाः लक्षणं तद्भेदान् च प्रतिपादयत।
3. अर्थप्रकृतीनां निरूपणं कुरुत।
4. मुखसन्धेर्लक्षणं तद्भेदान् च विवेचयत।
5. कथायाः लक्षणं विवेचनीयम्।
6. केचन पञ्च पददोषाः प्रतिपादनीयाः।
7. केषाञ्चित् पञ्चनां दोषाणाम् अदोषत्वं साधयत।
8. रीतेर्लक्षणं विलिख्य तद्भेदान् प्रतिपादयत।

खण्डः – ग

प्रश्नाः – द्वौ समाधेयौ

अङ्काः – 02 X 10 = 20

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकप्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. वृत्तीनां लक्षणानि तद्भेदान् च विवेचयत।
2. महाकाव्यस्य लक्षणं निरूपयत।
3. रसदोषाः के सन्ति तेषां परिहारश्च कथं करणीयः?
4. विश्वनाथेन वामनस्य गुणानामन्तर्भावः त्रिषु गुणेषु कथं कृतः?

